

Zadeva C-155/20

**Povzetek predloga za sprejetje predhodne odločbe v skladu s členom 98(1)
Poslovnika Sodišča**

Datum vložitve:

31. marec 2020

Predložitveno sodišče:

Landgericht Ravensburg (Nemčija)

Datum predložitvene odločbe:

5. marec 2020

Tožeče stranke in tožene stranke v postopku z nasprotno tožbo:

RT

SV

BC

Toženi stranki in tožeči stranki v postopku z nasprotno tožbo:

Volkswagen Bank GmbH

Skoda Bank, Zweigniederlassung der Volkswagen Bank GmbH

Predmet postopka v glavni stvari

Potrošniška kreditna pogodba – Pravica do odstopa – Informacije, ki se morajo vključiti – Direktiva 2008/48/ES – Izguba pravice do odstopa – Zloraba pravice

Predmet in pravna podlaga predloga

Razlaga prava Unije, člen 267 PDEU

Vprašanja za predhodno odločanje

1. Ali je treba člen 10(2)(l) Direktive 2008/48/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. aprila 2008 o potrošniških kreditnih pogodbah in razveljavitvi Direktive Sveta 87/102/EGS (v nadaljevanju: Direktiva 2008/48/ES) razlagati tako, da je treba v kreditni pogodbi:
  - (a) obrestno mero zamudnih obresti, veljavno ob sklenitvi kreditne pogodbe, sporočiti kot absolutno število ali kot absolutno število navesti vsaj veljavno referenčno obrestno mero (v obravnavani zadevi temeljno obrestno mero v skladu s členom 247 Bürgerliches Gesetzbuch (civilni zakonik, v nadaljevanju: BGB)), na podlagi katere se z upoštevanjem pribitka (v obravnavani zadevi pet odstotnih točk v skladu s členom 288(1), drugi stavek, BGB) ugotovi veljavna obrestna mera zamudnih obresti?
  - (b) mehanizem prilagajanja obrestne mere zamudnih obresti konkretno pojasniti ali vsaj napotiti na nacionalne predpise, iz katerih je razvidno prilagajanje obrestne mere zamudnih obresti (člen 247 in člen 288(1), drugi stavek, BGB)?
2. Ali je treba člen 10(2)(r) Direktive 2008/48/ES razlagati tako, da je treba v kreditni pogodbi navesti konkreten, za potrošnika razumljiv način izračuna za določitev nadomestila, ki se zaračuna pri predčasnem odplačilu posojila, tako da lahko potrošnik vsaj približno izračuna višino nadomestila, ki se zaračuna pri predčasnem odstopu od pogodbe?
3. Ali je treba člen 10(2)(s) Direktive 2008/48/ES razlagati tako,
  - (a) da je treba v kreditni pogodbi navesti tudi pravice pogodbenih strank do odstopa od kreditne pogodbe, ki jih ureja nacionalno pravo, zlasti tudi pravico posojilojemalca do odstopa od kreditne pogodbe, sklenjene za določen čas, iz pomembnega razloga v skladu s členom 314 BGB?
  - (b) (če je odgovor na predhodno vprašanje (a) nikalen) da ne nasprotuje nacionalni ureditvi, na podlagi katere je navedba posebne nacionalne pravice do odstopa informacija, ki se mora vključiti, v smislu člena 10(2)(s) Direktive 2008/48/ES?
  - (c) da je treba v kreditni pogodbi pri vseh pravicah strank kreditne pogodbe do odstopa opozoriti na rok in obliko obvestila o odstopu, ki sta predpisana za uveljavljanje pravice do odstopa od pogodbe?

4. Ali se posojilodajalec pri potrošniški kreditni pogodbi, če potrošnik izvaja pravico do odstopa na podlagi člena 14(1), prvi stavek, Direktive 2008/48/ES, ne more sklicevati na ugovor izgube pravice,
- (a) če ena od informacij, ki se v skladu s členom 10(2) Direktive 2008/48/ES morajo vključiti, ni niti pravilno navedena v kreditni pogodbi niti naknadno pravilno sporočena ter se rok za odstop na podlagi člena 14(1) Direktive 2008/48/ES torej ni začel?
  - (b) (če je odgovor na predhodno vprašanje (a) nikalen) če se izguba pravice utemeljuje predvsem s časovno oddaljenostjo sklenitve pogodbe in/ali izpolnitvijo pogodbe s strani obeh pogodbenih strank v celoti in/ali razpolaganjem posojilodajalca z vrnjenim zneskom posojila ali vrnitvijo kreditnih zavarovanj in/ali (pri prodajni pogodbi, povezani s kreditno pogodbo) uporabo ali odsvojitvijo financiranega predmeta s strani potrošnika, pri čemer pa potrošnik v upoštevnem obdobju in ob nastanku upoštevnihih okoliščin ni vedel, da ima še vedno pravico do odstopa, in mu tega tudi ni mogoče očitati, posojilodajalec pa tudi ni mogel sklepati, da potrošnik to ve?
5. Ali se posojilodajalec pri potrošniški kreditni pogodbi, če potrošnik izvaja pravico do odstopa na podlagi člena 14(1), prvi stavek, Direktive 2008/48/ES, ne more sklicevati na ugovor zlorabe pravice,
- (a) če ena od informacij, ki se v skladu s členom 10(2) Direktive 2008/48/ES morajo vključiti, ni niti pravilno navedena v kreditni pogodbi niti naknadno pravilno sporočena ter se rok za odstop na podlagi člena 14(1) Direktive 2008/48/ES torej ni začel?
  - (b) (če je odgovor na predhodno vprašanje (a) nikalen) če se zloraba pravice utemeljuje predvsem s časovno oddaljenostjo sklenitve pogodbe in/ali izpolnitvijo pogodbe s strani obeh pogodbenih strank v celoti in/ali razpolaganjem posojilodajalca z vrnjenim zneskom posojila ali vrnitvijo kreditnih zavarovanj in/ali (pri prodajni pogodbi, povezani s kreditno pogodbo) uporabo ali odsvojitvijo financiranega predmeta s strani potrošnika, pri čemer pa potrošnik v upoštevnem obdobju in ob nastanku upoštevnihih okoliščin ni vedel, da ima še vedno pravico do odstopa, in mu tega tudi ni mogoče očitati, posojilodajalec pa tudi ni mogel sklepati, da potrošnik to ve?

Navedene določbe prava Skupnosti

Direktiva 2008/48/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. aprila 2008 o potrošniških kreditnih pogodbah in razveljavitvi Direktive Sveta 87/102/EGS (v nadaljevanju: Direktiva 2008/48), zlasti člen 10(2)(1), (r) in (s)

Navedene nacionalne določbe

Einführungsgesetz zum Bürgerlichen Gesetzbuche (zakon o uvedbi civilnega zakonika, EGBGB), člen 247(3), (6) in (7)

Bürgerliches Gesetzbuch (civilni zakonik, BGB), zlasti členi 242, 247, 288, 314, 355, 356b, 357, 357a, 358, 492, 495

Kratka predstavitev dejanskega stanja in postopka

- 1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe v zadevi C-155/20 se nanaša na tri povezane zadeve.
- 2 V zadevi RT/Volkswagen Bank je tožeča stranka s Volkswagen Bank sklenila posojilno pogodbo za neto znesek posojila 11.257,14 EUR, namensko vezan na nakup vozila VW Passat za zasebno rabo. Prodajalka vozila je bila avtohiša iz Ravensburga (Nemčija). Kupnina je znašala 15.750 EUR. Tožeča stranka je prodajalki plačala polog v višini 5000 EUR, preostali znesek v višini 10.750 EUR in enkratni znesek za zavarovanje za primer neplačila, v zahtevku za posojilo imenovan KSB (= Kreditschutzbrieft (zavarovanje kredita)), v višini 507,14 EUR, skupaj torej 11.257,14 EUR, pa je financirala s prej omenjenim posojilom.
- 3 Tožena stranka je pri pripravi in sklenitvi posojilne pogodbe sodelovala s prodajalko. Ta je zlasti opravljala vlogo kreditne posrednice tožene stranke in uporabljala obrazce pogodb, ki jih je priskrbel tožena stranka. S posojilno pogodbo je bilo dogovorjeno, da bo tožeča stranka znesek posojila 11.927,04 EUR (neto znesek posojila v višini 11.257,14 EUR in obresti v višini 669,90 EUR) od 15. januarja 2015 odplačala v 48 enakih mesečnih obrokih v višini 248,48 EUR. Tožeča stranka je redno plačevala dogovorjene obroke in je z zadnjim obrokom, ki je zapadel v plačilo 15. decembra 2018, v celoti odplačala posojilo.
- 4 Tik preden je v celoti izpolnila svojo obveznost plačila na podlagi posojilne pogodbe, pa je tožeča stranka z dopisom z dne 22. novembra 2018 preklicala izjavo volje za sklenitev posojilne pogodbe. Meni, da je odstop od pogodbe veljaven, ker se rok za odstop ni začel zaradi napačnih informacij, ki se morajo vključiti. Zato od tožene stranke zahteva vračilo do takrat plačanih obrokov posojila in pologa, plačanega prodajalki, v zameno za vrnitev vozila.
- 5 Tožena stranka meni, da tožba ni utemeljena, ker je tožeči stranki pravilno navedla vse informacije, ki se morajo vključiti, in se je rok za odstop iztekel. Poleg tega podaja ugovor izgube pravice in se sklicuje na nedopustno izvajanje pravice, ker pravica do odstopa ni namenjena izogibanju pogodbenim obveznostim dolgo po sklenitvi pogodbe in izpolnitvi pogodbenih obveznosti brez napak ter uveljavljanju in uporabi nasprotne dajatve.
- 6 Dejansko stanje v zadevi BC/Volkswagen Bank je v bistvu enako temu v zadevi RT/Volkswagen Bank, vendar s to razliko: tudi v tej zadevi je tožeča stranka

redno plačevala svoje kreditne obroke in je s plačilom zadnjega obroka, ki je zapadel 1. maja 2018, odplačala posojilo. S prodajno pogodbo z dne 4. junija 2018 je svoje vozilo spet prodala nazaj avtohiši, od katere ga je kupila. Z dopisom z dne 5. januarja 2019 pa je nato preklicala izjavo volje za sklenitev posojilne pogodbe.

- 7 Tožeča stranka meni, da se je posojilna pogodba z veljavnim odstopom z dne 5. januarja 2019 spremenila v dolžniško razmerje na podlagi restitucijskega zahtevka. Zato od tožene stranke zahteva vračilo plačanih obrokov posojila in pologa, plačanega prodajalki, ob odbitku cene, dosežene ob ponovni prodaji. Poleg tega tožeča stranka zahteva povrnitev izvensodnih stroškov odvetnika.
- 8 Tožena stranka meni, da tožba ni utemeljena, ker je tožeči stranki pravilno navedla vse informacije, ki se morajo vključiti, in se je rok za odstop iztekel. Tožena stranka se podredno sklicuje na to, da izvajanju pravice do odstopa vsekakor nasprotujeta ugovor izgube pravice in nedopustnega izvajanja pravice, saj je upravičeno pričakovala, da tožeča stranka ne bo več uveljavljala morebitne pravice do odstopa, potem ko je 1. maja 2018 odplačala posojilo. Tožena stranka ugovor nedopustnega izvajanja pravice poleg tega utemeljuje s tem, da je treba izvajanje pravice do odstopa kljub temu, da je bilo vozilo pred tem odsvojeno nazaj prvotni prodajalki, šteti za zlorabo prava.
- 9 Dejansko stanje v zadevi SV/Skoda Bank je v bistvu enako temu v zadevi BC/Volkswagen Bank, vendar s to razliko, da je oseba SV svoje posojilo v celoti odplačala z zadnjim obrokom z dne 3. avgusta 2016, izjavo volje za sklenitev posojilne pogodbe pa je preklicala šele z dopisom z dne 25. aprila 2019, torej skoraj tri leta pozneje.

Kratka predstavitev obrazložitve predloga

- 10 V zvezi s temje treba najprej navedeti na točke od 7 do 44 povzetka predloga za sprejetje predhodne odločbe v zadevi C-33/20¹. Čeprav je tretje vprašanje za predhodno odločanje v obravnavani zadevi sestavljeno iz treh, v zadevi C-33/20 pa iz dveh delnih vprašanj, so prvo, drugo in tretje vprašanje za predhodno odločanje v obeh predlogih za sprejetje predhodne odločbe enaka, navedbe v zvezi z njimi pa se v predlogu za sprejetje predhodne odločbe v zadevi C-155/20 ujemajo s tistimi iz predloga za sprejetje predhodne odločbe v zadevi C-33/20. V obravnavani zadevi so dodani še preudarki predložitvenega sodišča v zvezi z izgubo in zlorabo pravice do odstopa.
- 11 Predložitveno sodišče v zvezi z vprašanjema 4(a) in 4(b) navaja naslednje: na vprašanje, pod katerimi pogoji potrošnik pri potrošniških kreditnih pogodbah izgubi pravico do odstopa, v nacionalni sodni praksi in pravni teoriji ni enotnega odgovora. Predložitveno sodišče meni, da je bistveno, katera pravna načela za ugovor izgube pravice do odstopa veljajo na podlagi prava Unije.

- 12 Sklicuje se na sklep z dne 27. novembra 2007, *Diy-Mar Insaat Sanayi ve Ticaret in Akar/Komisija* (C-163/07 P, EU:C:2007:717, točka 36), v katerem je Sodišče presodilo, da imetniku pravice ni mogoče očitati, da se je rok iztekel, če je bila lahko povzročena upravičljiva zmeda pri stranki, ki je ravnala v dobri veri in izkazala potrebno skrbnost, ki se zahteva od običajno obveščene osebe, in na ustaljeno sodno prakso, v skladu s katero se zavezana oseba ne more utemeljeno sklicevati na razloge pravne varnosti, da bi popravila položaj, ki je nastal zaradi njene neizpolnitve zahteve v skladu s pravom Unije o sporočanju informacij o pravici imetnika pravice do odstopa od pogodbe (sodba z dne 19. decembra 2013, *Endress*, C-209/12, EU:C:2013:864, točka 30).
- 13 Predložitveno sodišče se poleg tega sklicuje na načelo učinkovitosti, ki ga je treba upoštevati pri vprašanju izgube pravice. Imetniku pravice na podlagi nacionalne pravne ureditve izvajanje njegove pravice ne sme biti onemogočeno ali oteženo. Mogoče je tudi, da načelo učinkovitosti nasprotuje uporabi nacionalnih predpisov o dobri veri, saj ti predpisi morda niso v skladu z določbami prava Unije. Zato je vprašanje, ali je v primeru nepravilnega navajanja informacij, ki se morajo vključiti na podlagi člena 10(2) Direktive 2008/48, sploh mogoče podati ugovor izgube pravice.
- 14 Vendar tudi če bi bil ugovor izgube pravice v primerih nepravilnega navajanja informacij, ki se morajo vključiti, na podlagi prava Unije načeloma dopusten, je vprašljivo, ali je pri celoviti presoji argumentov za izgubo pravice in proti njej mogoče upoštevati trajanje in druge okoliščine, če potrošnik v obdobju, ki je upoštevno za izgubo pravice, in ob nastanku upoštevni okoliščin ni vedel in mu tudi ni bilo treba vedeti, da ima še vedno pravico do odstopa.
- 15 Predložitveno sodišče meni, da sta vprašanji 4(a) in 4(b) pomembni za odločitev v sporu, saj se zadevni toženi stranki, če je odgovor na eno od teh dveh vprašanj pritrdilen, verjetno ne moreta utemeljeno sklicevati na to, da so zadevne tožeče stranke izgubile svojo pravico do odstopa.
- 16 Predložitveno sodišče v zvezi z vprašanjema 5(a) in 5(b) glede zlorabe pravice do odstopa navaja, da se stališči sodne prakse in pravne teorije v zvezi s tem prav tako razlikujeta. Meni, da je tudi pri tem bistveno, katera pravna načela za ugovor zlorabe pravice do odstopa iz člena 14(1), prvi stavek, Direktive 2008/48 veljajo na podlagi prava Unije.
- 17 Vprašanje, ki se postavlja, je, ali je v primeru nepravilnega navajanja informacij, ki se morajo vključiti na podlagi člena 10(2) Direktive 2008/48, sklicevanje na ugovor zlorabe pravice vnaprej izključeno, saj se v skladu z ustaljeno sodno prakso Sodišča zavezana oseba ne more utemeljeno sklicevati na razloge pravne varnosti, da bi popravila položaj, ki je nastal zaradi njene neizpolnitve zahteve v skladu s pravom Unije o sporočanju informacij o pravici imetnika pravice do odstopa od pogodbe (sodba z dne 19. decembra 2013, *Endress*, C-209/12, EU:C:2013:864, točka 30).

- 18 Tudi če bi bil ugovor zlorabe pravice v primerih nepravilnega navajanja informacij, ki se morajo vključiti, na podlagi prava Unije načeloma dopusten, je kljub temu vprašljivo, v kolikšni meri je pri celoviti presoji argumentov za zlorabo pravice in proti njej mogoče upoštevati trajanje in druge okoliščine. Morda je te okoliščine mogoče upoštevati samo, če je potrošnik v upoštevnem obdobju vedel ali je moral vedeti, da ima še vedno pravico do odstopa.
- 19 Predložitveno sodišče meni, da sta vprašanji 5(a) in 5(b) pomembni za odločitev v sporu, saj se zadevi toženi stranki, če je odgovor na eno od teh dveh vprašanj pritrdilen, verjetno ne moreta utemeljeno sklicevati na to, da so zadevne tožeče stranke zlorabile svojo pravico do odstopa.

DELOVNI DOKUMENT